

 Somatikk Kristiansand		Retningslinje
Benamputasjon - Primæropphold - Fysioterapi kartlegging, AFR		Side 1 av 3
Dokument ID: II.SOK.AFR.2.1.2-6	Godkjent dato: 12.01.2024	Gyldig til: 12.01.2026
		Revisjon: 3.02

Somatikk Kristiansand/Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering/Fagprosedyrer og Pasientrelaterte tema/Spesialisert rehabilitering/Benamputasjon

Hensikt

Retningslinjen skal kvalitetssikre fysioterapeutens undersøkelse av benamputerte pasienter ved Enhet for spesialisert rehabilitering (ESR).

Gjelder for

Fysioterapeuter ved ESR som jobber med benamputerte pasienter.

Grunnlagsinformasjon

Undersøkelsen skal kartlegge pasientens funksjonsnivå og er en del av den tverrfaglige kartleggingen ved enheten.

Handling

Fysioterapeuten skal i forkant av undersøkelsen lese all nødvendig informasjon i DIPS, som inkomstnotat lege/sykepleier, operasjonsbeskrivelse (dato, nivå, operasjonsteknikk og årsak) og fysioterapiepikrise fra henvisende instans.

Fysioterapeuten tilpasser kompresjonsliner etter at lege har godkjent amputasjonsstumpen for oppstart av kompresjonsbehandling. Fysioterapeut skal også tilpasse adekvat ganghjelpemiddel på inkomstdag. Selve undersøkelsen gjennomføres dagen etter inkomst.

Undersøkelsen skal journalføres, og DIPS- frasen «Fysioterapirapport- amputasjon» skal benyttes.

Anamnese

- Andre relevante sykdommer/allmenntilstand
- Bolig/ sosialt (jobb/ skole, sivil status, barn, interesser, kort boligoversikt)
- Tidligere funksjon (gange, hjelpemidler, ADL, hjelp i hjemmet)
- Smerte (NRS- skala): fantomsmerter, stumpsmerte, andre smerter
- Aksept/ bearbeiding av endret livssituasjon/ funksjon
- Forventninger/ motivasjon
- Mål for rehabilitering

Kroppsfunksjoner-/ strukturer

- Kroppsholdning (sittende, stående, gående)
- Respirasjon
- Gangfunksjon
- Balanseevne (sittende, stående, reise/ sette seg)
- Spesifikk leddbevegelighet (ROM aktivt og passivt)
- Muskelkraft uex., oex., trunkus (Oxford skala, evt beskrivelse av funksjonell muskelkraft)
- Vevskvaliteter (temperatur, farge, ødem, arr, hud, sår/ bandasje, lengde, omkrets, bløtvev, bløtvevsdekning, benutspring)
- Sensibilitet
- Gjenværende ben: ødem, sensibilitet, hud, sår, negler
- Kognitiv funksjon (evne til kommunikasjon, evne til å ta instruksjon, hukommelse)

Utarbeidet av: Inger Lise Sørensen/Elisabeth Tambini	Fagansvarlig: Inger Lise Sørensen/Elisabeth Tambini	Godkjent av: Anne Kari Thomassen	
--	---	--	--

 SØRLANDET SYKEHUS		Benamputasjon - Primæropphold - Fysioterapi kartlegging, AFR			Side: 2 Av: 3
Dokument-id: II.SOK.AFR.2.1.2-6	Utarbeidet av: Inger Lise Sørensen/Elisabeth Tambini	Fagansvarlig: Inger Lise Sørensen/Elisabeth Tambini	Godkjent dato: 12.01.2024	Godkjent av: Anne Kari Thomassen	Revisjon: 3.02

Somatikk Kristiansand/Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering/Fagprosedyrer og Pasientrelaterte tema/Spesialisert rehabilitering/Benamputasjon

Aktivitet

- Manøvrering av rullestol
- Forflytning (rullestol - benk, sittende - liggende, rygg- mageleie, sittende – stående)
- Av- og påkledning
- Hjelpemidler/ ortoser/ benprotese

Deltakelse

- Initiativ og aktiv deltakelse i meningsfull tilværelse (livsfunksjoner) utenom terapisituasjonen i samspill med andre mennesker, ved uterehabilitering, i hjem, fritid og arbeid

Personlige faktorer

- Kartlegging av personlige og sosiale ressurser
- Pasientens forhold til amputasjonsstumpen (berøring, se på, prate om)

Aktuelle tester

Navn:	Beskrivelse:
Amputee Mobility Predictor (AMP)* norsk versjon	Prediktor for protesepotensiale
Timed Up and Go Test (TUG)	Gangtest, fallrisiko
Oxford scale	Muskelstyrke/kraft
Numeric rating scale - NRS (0 - 10)	Smerte og tretthet
Locomotor Capabilities Index 5 (LCI- 5)	Funksjonstest (PROMs)
Stratify fallrisikovurdering	Fallrisiko
6 minutt gåtest	Gangtest/ funksjonell kapasitet
2 minutt gåtest	Gangtest/ funksjonell kapasitet
30 sek reise-sette seg- test	Muskelstyrke uex
Prothesis Evaluation Questionnaire (PEQ)	Pasienttilfredshet (dansk utgave)
Activities-specific balance confidence scale (ABC)	Pasientens opplevelse av trygghet
PLUS-M	Pasientens opplevelse av mobilitet
TAPES-r (skjema norsk versjon ligger på fellesmappe- fysio)	Måler psykososiale prosesser knyttet til personers tilpasning til protese, de spesifikke kravene knyttet til bruk av protesen og potensielle årsaker til manglende tilpasning

*AMP no- pro utføres nær måltaking for å kunne gi ortopediingeniør informasjon for å velge protesekomponenter ut i fra pasientens funksjonsnivå. AMP- pro utføres ved utreise.

 SØRLANDET SYKEHUS	Benamputasjon - Primæropphold - Fysioterapi kartlegging, AFR				Side: 3 Av: 3
Dokument-id: II.SOK.AFR.2.1.2-6	Utarbeidet av: Inger Lise Sørensen/Elisabeth Tambini	Fagansvarlig: Inger Lise Sørensen/Elisabeth Tambini	Godkjent dato: 12.01.2024	Godkjent av: Anne Kari Thomassen	Revisjon: 3.02

Somatikk Kristiansand/Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering/Fagprosedyrer og Pasientrelaterte tema/Spesialisert rehabilitering/Benamputasjon

Kryssreferanser

[II.SOK.AFR.2.1.2-4](#)

[Benamputasjon - Primæropphold - Tverrfaglig kartlegging, AFR](#)

[II.SOK.AFR.2.1.2-13](#)

[Benamputasjon - Primæropphold - Fysioterapitiltak, AFR](#)

Referanser :

- [Lower Limb Prostheses: Measurement Instruments, Comparison of Component Effects by Subgroups, and Long-Term Outcomes](#)
- [Amputee Mobility Predictor \(AMP\)](#)
- [BACPAR toolbox of outcome](#)
- [Dutch evidence- based guidelines for amputation and prosthetics of the lower extremity: Amputation surgery and postoperative management. Part 1.](#)
- [Dutch evidence- based guidelines for amputation and prosthetics of lower extremity: Rehabilitation process and prosthetics. Part 2.](#)
- [Amputee and Prosthetic Rehabilitation– Standards and Guidelines \(3rd Edition\) A Report of the Working Party of the British Society of Rehabilitation Medicine](#)